

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Bemærkninger om formål og bestemmelser:

Denne fredning indeholder ingen udtrykkelig formålsbestemmelse. Formålet må derfor udledes ud fra en fortolkning af fredningsafgørelsen. I dokumentet er de generelle bestemmelser fremhævet. Den fremhævede tekst er vejledende og er fremhævet som hjælp til læseren. Fredningens generelle bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Miljø- og Fødevareklagenævnet:

Fredningsnævnet:

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

FREDNINGSNÆVNET >

FREDEDE AREALER

Kommune: Gråsten

Ejerlav: Kværs

Matr.nr.: 16,115,152 og
258.

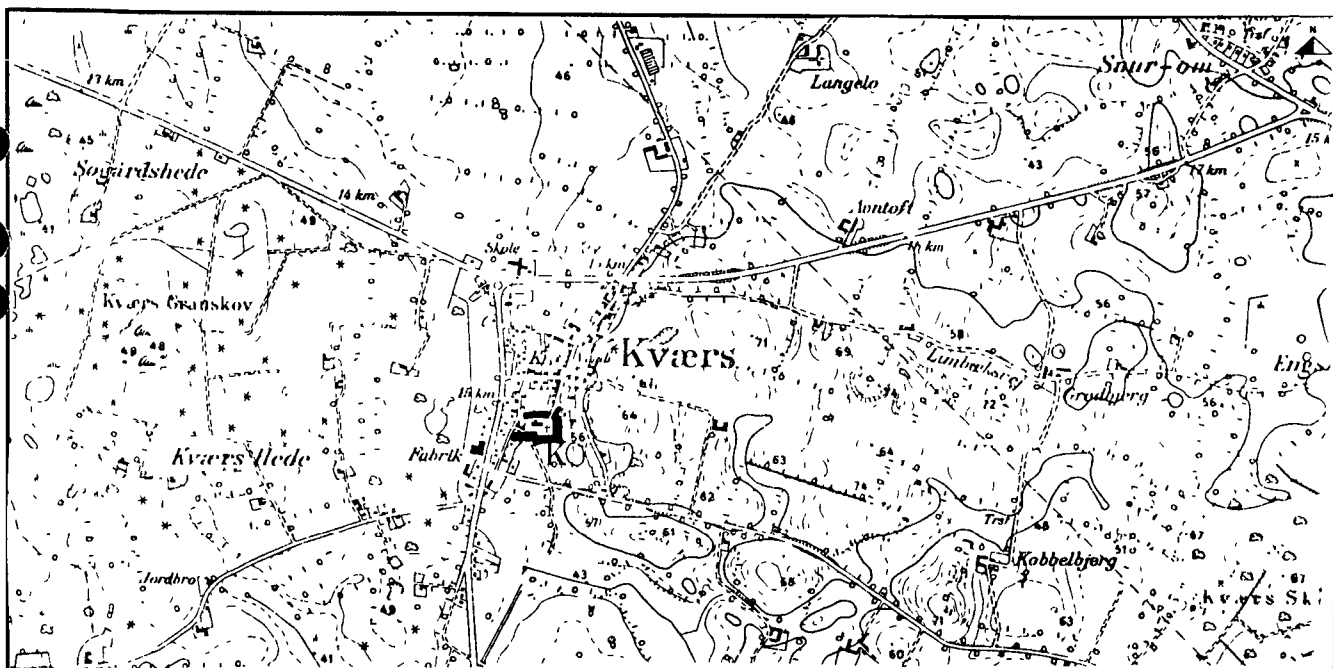
Lokalitet: Kværs kirkes omgivelser

J.nr.:

F.N. j.nr.:

O.F.N.j.nr.:

F.P.U.j.nr.: 54o-91-1-72

Reproduceret af Sønderjyllands Amtsråd med tilladelse (A400/76) af Geodætisk Institut.

Kort nr.: 1211 I NV

Skala:

Bekendtgjort:

Sagsrejser:

Fredningsnævnets ^{deklaration:} kendelsesdato: 23.8.1954 og 21.4.1955

Kort udarbejdet dato: 17.5.1979

Overfredn.nævnets kendelsesdato:

Kort revideret dato:

Arealstørrelse:

Kort revideret dato:

Interessezone: II (Landområde af storinteresse)

Ejerforhold: Privat

Formål: Sikre kirkes frie beliggenhed.

Påtaleret: Kværs menighedsråd, fredningsnævnet.

Diverse: Ret til om- og tilbygning af lade på parcel 14.

Forkøbsret til Kværs kirke til parcel 15 ved evt. salg.

Indhold:

Arealerne må ikke bebygges eller beplantes med udsigtsødelæggende beplantning. Der må ikke anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster, benzinstandere og lignende eller opsættes skure, udsalgssteder, boder, garager, hønsehuse, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande, eller iøvrigt anbringes eller foretages noget, der kan virke skæmmende eller hindrende for udsigten til eller fra kirken.

Bd. og Bl. i Ting-
bogen, Art. Nr., Ejerlav,
Sogn.

**Tingbog for Kvørs bind V blad
16 art. nr. 16 og 152 Kvørs
ejerlav og sogn .**

Anmelder: .

Fredningsnævnet for Aabenraa amtsrådskreds

Stempel- og gebyrfri. Lov 140 1937 § 33

Fredningsdeklaration

Undertegnede **gårdejer Hans Sahl af Kvørs**

erklærer herved som ejer af ejendommen art. nr. **16 og 152** af
K v ø r s ejerlav, **K v ø r s** sogn, indført i
tingbogen for **K v ø r s** bd. **V** bl. **16** , at nedennævnte areal
af nævnte ejendom fredes som nedenfor anført for at sikre den fri beliggenhed af
K v ø r s kirke med kirkegård.

Arealet beskrives således:

**Af parcellerne 203/13 kortblad 10, kortdistrikt Kvørs hørende
under art. 152, beliggende øst og syd for kirken og 14 og 101/13
samme kortblad hørende under art. nr. 16 beliggende syd for kirken
en bræmme i 20 - tyve - meters bredde langs parcellernes skel mod
kirkegården . I det østlige fredede område af parcel 14 ligger
en lade og et udhus .**

Fredningen har følgende omfang:

Arealet må ikke bebygges eller beplantes med udsigtsødelæggende beplantning ligesom der heller ikke på arealet må anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster, benzinstandere og lignende eller opsættes skure, udsalgssteder, boder, garager, hønsehuse, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande, eller iøvrigt anbringes eller foretages noget, der kan virke skæmmende eller hindrende for udsigten til eller fra kirken.

Jeg forbeholder mig dog ret til at have den ovennævnte

lade og udhus liggende på det fredede areal af parcel 14, hvorhos jeg forbeholder mig ret til at foretage ombygning af eller tilbygning til nævnte bygninger efter tegninger og planer godkendte af menighedsrådet og fredningsnævnet .

Jeg giver endvidere Kvars kirke forkebsret til den mig tilhørende parcel 15 kortblad 10 kortdistrikt Kvars af areal 1564 m² beliggende vest for kirken på hvilken parcel mine landbrugsbygninger er beliggende, såfremt jeg måtte ønske at sælge denne parcel fra min samlede landbrugsejendom . Parcellen henhører under art. nr. 16 Kvars ejerlav Kvars sogn . Denne forkebsret vil være at tinglyse som hæftelse på nævnte art. 16 .

Denne deklaration vil være at tinglyse som servitutstiftende på ejendommen med respekt af for tiden indestående hæftelser, dog uden udgift for mig.

Påtaleberettiget er menighedsrådet for **K v a r s** sogn og fredningsnævnet for Aabenraa amtsrådskreds hver for sig.

K v a r s , den 2. august 1954 .

Han Sahl

Foranstående deklaration begæres tinglyst såvel med hensyn til fredningsbestemmelserne som med hensyn til den Kvars kirke tilagte forkebsret til ejendommen parcel 15 kortblad 10 kvars kortdistrikt hørende under art. 16 Kvars ejerlav og sogn .

Fredningsnævnet for Aabenraa amtsrådskreds

Aabenraa den 20. august 1954 .

P . n . v .

Levinson

Indført i dagbogen for retskreds nr. 95, Lundtofte og Nybel herreder, den 23. aug. 1954 Dagbog nr. 2543/2544

Lyst tingbog for Kvars bd. V bl. 16 : Skab E nr. 119

Dommeren for retskreds nr. 95, Lundtofte og Nybel herreder

Sanders

/ Boyaen

Ole Jensen

Afgiftsfri ifl. lov nr.
140/1937
Efter afgiftslovens § 14 II
svares 4 kr.

---0000000---

Genpartens rigtighed bekræftes .

, den 24. maj 1955 .

P . n . v .

Levinson

2/8-54

Bd. og Bl. i Ting-
bogen, Art. Nr., Ejerlav,
Sogn.

**Tingbog for Kvørs bind V
blad 115 art. 115 Kvørs
ejerlav og sogn .**

Anmelder:

Fredningsnævnet for Aabenraa amtsrådsreds

Stempel- og gebyrfri. Lov 140 1937 § 33

Fredningsdeklaration

Undertegnede **enkefru Metta Marie Elisabeth Holm, f. Thom-
sen, af Kvørs**

erklærer herved som ejer af ejendommen art. nr. **115** af
Kvørs ejerlav, **Kvørs** sogn, indført i
tingbogen for **Kvørs** bd. **V** bl. **115**, at nedennævnte areal
af nævnte ejendom fredes som nedenfor anført for at sikre den fri beliggenhed af
K v ø r s kirke med kirkegård.

Arealet beskrives således:

**Af den nord for kirken liggende parcel 131/6 kortblad 10 kort-
distrikt Kvørs en bræmme langs parcellens skel mod kirkegården
i en dybde af 20 - tyve - meter regnet fra det nævnte skel .**

Fredningen har følgende omfang:

Arealerne må ikke bebygges eller beplantes med udsigtsødelæggende beplantning ligesom der heller ikke på arealerne må anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster, benzinstandere og lignende eller opsættes skure, udsalgssteder, boder, garager, hønsehuse, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande, eller iøvrigt anbringes eller foretages noget, der kan virke skæmmende eller hindrende for udsigten til eller fra kirken.

Denne deklaration vil være at tinglyse som servitutstiftende på ejendommen med respekt af for tiden indestående hæftelser, dog uden udgift for mig.

Påtaleberettiget er menighedsrådet for **Kvørs** sogn og fredningsnævnet for Aabenraa amtsrådsreds hver for sig.

Kvørs , den 2. august 1954

Metta Holm

Indført i dagbogen for retskreds nr. 95, Lundtofte og Nybøl herreder, den 23. Aug. 1954 Dagbog nr. 2545

Lyst tingbog for Kvørs bd. V bl. 115 : Skab E nr. 191

Dommeren for retsreds nr. 95, Lundtofte og Nybøl herreder.

Sanders
ost.

/ Boysen
Ole Jensen

Afgiftsfri ifl. lov nr.

140/1937 .

Efter afgiftslovens § 14 II
avares 2 kr.

---0000000---

Genpartens rigtighed bekræftes .

Fredningsnævnet

for

, den 24. maj 1955 .

Aabenraa amtsrådsreds

P . n . v .

Levinson

Bd. og Bl. i Ting-
bogen, Art. Nr., Ejerlav,
Sogn.

**Kværs bd. V
bl. 91
art. 258
Kværs ejer-
lav, Kværs
sogn .**

Anmelder:

Fredningsnævnet for Aabenraa amtsrådskreds

Stempel- og gebyrfri. Lov 140 1937 § 33

Fredningsdeklaration

Undertegnede **menighedsråd for Kværs sogn** erklærer her-
ved under forbehold af Kirkeministeriets godkendelse på Kværs
kirkes vegne

~~erklærer herved~~ som ejer af ejendommen art. nr. **258** af
Kværs ejerlav, **Kværs** sogn, indført i
tingbogen for **Kværs** bd. **V** bl. **91**, at nedennævnte areal
af nævnte ejendom fredes som nedenfor anført for at sikre den fri beliggenhed af
Kværs kirke med kirkegård.

Arealet beskrives således:

**Parkeringspladsen nord for kirken parcel 200/13 kortblad
10, kortdistrikt Kværs, 341 m² stor .**

Fredningen har følgende omfang:

Arealerne må ikke bebygges eller beplantes med udsigtsødelæggende beplantning ligesom der heller ikke på arealerne må anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster, benzinstandere og lignende eller opsættes skure, udsalgssteder, boder, garager, hønsehuse, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande, eller iøvrigt anbringes eller foretages noget, der kan virke skæmmende eller hindrende for udsigten til eller fra kirken.

**Kirkeministeriet, 1° kontor,
9. februar 1955 5 C. 323**

Der forbeholdes dog de kirkelige myndigheder ret til benyttelse af det fredede areal efter kirkens og præsteembedets behov, sålænge det tilhører kirken eller pastoratet og administreres af de nævnte myndigheder .

Denne deklaration vil være at tinglyse som servitutstiftende på ejendommen med respekt af for tiden indestående hæftelser, dog uden udgift for mig.

Påtaleberettiget er menighedsrådet for **Kværs** sogn og fredningsnævnet for Aabenraa amtsrådsreds hver for sig.

Kværs , den 2. August 1954

Hans Peter Jensen M. Christensen Knud Petersen
Andreas Sørensen F. Møller Lauridsen
Hans Petersen Else Frost Johannes Knudsen

Undertegnede formand for Kværs menighedsråd erklærer herved, at ovenstående underskrivere udgør samtlige medlemmer af Kværs menighedsråd .

Kværs, den 1. oktober 1954 .

Hans Peter Jensen

Det tiltrædes, at nærværende fredningstilbud tinglyses som servitutstiftende på art. nr. 258 af Kværs ejerlav, Kværs sogn.

Stempel : Kirkeministeriet, Kirkeministeriet, den 17. februar 1955

P . H . V .

E . B .

Aug. Roesem

Fm.

Indført i dagbogen for retskreds nr. 95,
Lundtofte og Nybøl herreder, den 21. apr. 1955.

Dagbog nr. 907 akt : E 169

Lyst . Tingbog Kværs art. nr. 258 (91)

Dommeren i retskreds
nr. 95 Lundtofte og
Nybøl herreder .

Sanders
est.

/ Ole Jensen

Genpartens rigtighed bekræftes .

, den 4. juni 1955 .

P . H . V .

Levinson

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.:

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

Naturfredningsnævnet for Sønderjyllands
amts sydlige fredningskreds
Dommerkontoret i Tønder
Nørregade 31 6270 Tønder - Telf. 04 - 72 22 05

År 1983 den 11. november foretog retsassessor Iversen følgende sag på Dommerkontoret, i Tønder.

J.nr. 151/83

Udstykning af matr. nr. 91 Kværs Gråsten Kommune, tilhørende Kværs præsteembede v/gdr. Hans Sørensen, Tørsbøl, og af matr. nr. 449 Kværs, tilhørende Gråsten Kommune.

Dispensation fra fredningen af Kværs krikes omgivelser (fredningsregisteret nr. 513-5-1)

Af skrivelse af 22. april 1983 med bilag fra Amtslandinspektøren i Åbenrå og af skrivelse af 24. oktober 1983 fra Sønderjyllands Amtsråd (j.nr. 8-70-11-513-18/83) fremgår bl.a.,

at matr. nr. 91 Kværs udstykkes således, at der afhændes et areal på ca. 7900 kvm til Gråsten Kommune til sammenlægning med matr. nr. 441 Kværs og til anvendelse til skolesti og senere boligformål, at matr. nr. 449 Kværs udstykkes således, at der afhændes et areal på ca. 3900

at den lod 2 af matr. nr. 449 Kværs, der afhændes til Kværs kirke, er beliggende i landzone indenfor fredningen af Kværs kirkes omgivelser og umiddelbart øst for kirkegården og grænsende op til denne,

at forannævnte fredning omfatter de nærmest 20 m, som ikke må bebygges eller beplantes med udsigtsødelæggende beplantning, ligesom der ikke må anbringe telefon- og telegrafmaster m.m. eller opsættes skure, vogne til beboelse

eller opbevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande, eller iøvrigt anbringes eller foretages noget, der kan virke skæmmende eller hindrende for udsigten til eller fra kirken, at amtsrådet den 7. juli 1983 har meddelt zonetilladelse til udstykningen, og at fredningsafdelingen indstiller, at der meddeles tilladelse til udstykningen.

Fredningsnævnet meddeler herved godkendelse af den ansøgte udstykning med bemærkning, at lod nr. 2 af matr. nr. 449 Kværs ikke må inddrages til huse, bebygges, beplantes eller lignende, jfr. ovennævnte fredningsbestemmelser, førend der er udarbejdet en af fredningsnævnet godkendt plan for arealet.

O. Iversen

suppl.

/hc

Overfredningsnævnet, Amtstinget 10 125c København K. af søgere og forskellige myndigheder. Først når de efter klagefristens udløb er konstateret at afgørelser ikke er indbragt for Overfredningsnævnet, kan dispensationen udflyttes.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

28 JULI 1987

Den 27. juli 1987 foretog formanden, dommer S.A.Koustrup,
følgende sag på dommerkontoret:

J.nr. 99/87

jfr. 234/86

Ansøgning om tilladelse til at
opføre en ca. 55 m² stor bygning
indeholdende graverkontor og red-
skabsrum samt en tilhørende ma-
terialegård på ca. 70 m² ved
Kværs kirke på matr.nr. 477 Kværs
Gråsten kommune.

- § 34 -

Der fremlagdes skrivelse af 24. juni 1987 med bilag fra
amtsrådet, j.nr. 8-70-21-1-513-13-86.

Det fremgår af sagens bilag, at det oprindelige forslag
fra juni/juli 1986 nu er revideret og dateret 24. november
1986. Bortset fra vinduespartierne er de nye tegninger iden-
tiske med de tidligere fremsendte.

Den del af matr.nr. 477 Kværs, hvor bygningen ønskes
opført, er fredet ved deklaration tinglyst den 23. august 1954
(reg.nr. 513-5-1).

Det er oplyst, at bygningen placeres øst for kirkegården,
og at den opføres af teglsten, der vandskures udvendig, samt at
taget belægges med røde vingetegl.

Amtsrådet har anbefalet en dispensation på visse betin-
gelser.

Nævnet meddeler herved den ansøgte dispensation i medfør
af naturfredningslovens § 34 på betingelse af

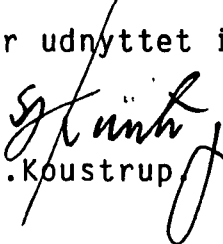
Lis St.

- at materialgården indhegnes med træplankeværk,
- at bygningen opføres på arealets nuværende niveau (ikke opfyldes),
- at afgrænsningen til kirkegården bibeholdes og
- at eksisterende container- og affaldsplads fjernes, ligesom den kunstig skabte jordvold syd for pladsen udjævnes.

Denne afgørelse træder i stedet for nævnets tidligere afgørelse af 15. december 1986 (sag 234/86).

Det bemærkes, at der til projektet tillige kræves zone-tilladelse, da arealet ligger i landzone.

I medfør af naturfredningslovens § 64a bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dato.

S.A. Koustrup

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af ansøgeren og forskellige myndigheder. Først når det efter klagefristens udløb konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Overfredningsnævnet, kan dispensationen udnyttes.

Naturfredningsnævnet for Sønderjyllands
amts sydlige fredningskreds
Dommerkontoret i Tønder
Nørregade 31 - 6270 Tønder - Telf 04 - 72 22 05

modtaget
Slots- og Naturstyrelsen

Den 9. maj 1988 foretog formanden, dommer S.A.Koustrup, følgende sag på dommerkontoret:

J.nr. 51/88

Ansøgning om tilladelse til at lade den tidligere containerplads ved Kværs Kirke planere og tillægge marken syd for.

- § 47 b -

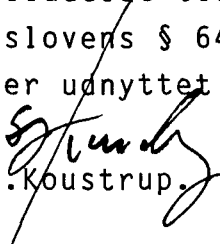
Der fremlægges påtegningsskrivelse af 6. maj 1988 med bilag fra amtsrådet, j.nr. 8-70-21-1-513-13/86.

Det fremgår af sagen, at Aabenraa provstiudvalg, Nationalmuseet, Kværs Menighedsråd og kirkegårdskonsulent I.P. Junggreen Have er enige i, at der for tiden ikke er behov for en udvidelse af kirkegården, og at det pågældende areal kan inddrages under marken syd for.

Amtsrådet har anbefalet, at den skitserede retableringsplan for den eksisterende containerplads, hvor arealet blot planeres, tilsås og tillægges nabomarken, godkendes.

Nævnet meddeler herved tilladelse til det ansøgte.

I medfør af naturfredningslovens § 64a bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dato.

S.A.Koustrup.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indannes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af ansøgeren og forskellige myndigheder. Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Overfredningsnævnet, kan dispensationen udnyttes.

23 JUNI 2010

Fredningsnævnet for Sydjylland Sydlig del

By - og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København.

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf. 79 13 66 77
Fax 75 13 69 69
Email.esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

21. juni 2010
Fredningssag 9/2010

J. nr.: 9/2010: Ansøgning fra Kværs menighedsråd om dispensation til at udvide den eksisterende graverbygning nordøst for Kværs kirke med ca. 60 m².

Fredningsnævnet har den 12. marts 2010 modtaget en ansøgning fra APOS, Planetvej 2, Gråsten, på vegne Kværs menighedsråd, fremsendt af Sønderborg Kommune, om dispensation til at udvide den eksisterende graverbygning øst for Kværs kirke med en tilbygning på ca. 60 m², der skal anvendes til værksted og maskinrum for kirkens graver.

Ansøgningen vedrører ejendommen matr. nr. 90 Kværs by, Kværs, der er omfattet af en kirkeomgivelsesfredning, tinglyst den 23. august 1954, på blandt andet arealerne nord og øst for Kværs kirke. Det fremgår af fredningsdeklarationen blandt andet, at de fredede arealer ikke må bebygges for at sikre den frie beliggenhed af Kværs kirke.

Projektet kan derfor ikke gennemføres, medmindre Fredningsnævnet meddeler dispensation hertil.

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse fredag den 28. maj 2010.

Fredningsnævnet har besluttet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at meddele Kværs menighedsråd dispensation til projektets gennemførelse på de vilkår, der fremgår under afsnittet "Fredningsnævnets afgørelse".

Sagens baggrund:

Gårdejer Hans Sahl, Kværs, pålagde den 2. august 1954 sine ejendomme art. nr. 16 og 152 Kværs ejerlav, Kværs, en fredningsdeklaration for at sikre den frie beliggenhed af Kværs kirke og kirkegård. Fredningsområdet beskrives således i deklarationen:

"Af parcellerne 203/13, kortblad 10, kortdistrikt Kværs hørende under art. 152, beliggende øst og syd for kirken og 14 og 101/13 samme kortblad hørende under art. nr. 16 beliggende syd for kirken en bræmme i 20 - tyve – meters bredde langs parcellernes skel mod kirkegården..."

Fredningen har følgende indhold:

”Arealerne må ikke bebygges eller beplantes med udsigtsødelæggende beplantning ligesom der heller ikke på arealerne må anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster, benzinstandere og lignende eller opsættes skure, udsalgssteder, boder, garager, hønsehuse, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande, eller i øvrigt anbringes eller fortages noget, der kan virke skæmmende eller hindrende for udsigten til eller fra kirken...”

Den 27. juli 1987 meddelte Fredningsnævnet for Sønderjyllands Amts sydlige fredningskreds Kværs menighedsråd dispensation til at opføre en ca. 55 m² stor graverbygning med tilhørende materialegård på et areal øst for kirkegården. Det fremgår af dispensationen, at graverbygningen skulle opføres i teglsten, der skulle vandskures udvendigt, samt at taget skulle udføres i røde vingetegl.

Den 4. februar 2010 har APOS, Planetvej 2, Gråsten, på vegne Kværs menighedsråd ansøgt Sønderborg Kommune om tilladelse til at opføre en tilbygning til graverbygningen; tilbygningen skal anvendes til værksted og redskabsrum for graveren.

Ansøgningen er vedlagt tegninger til tilbygningen. Det fremgår af tegningerne, at tilbygningen skal opføres vinkelret på den eksisterende graverbygning, at den skal opføres i teglsten, der skal vandskures, og at taget skal udføres i røde vingeteglsten. Det fremgår endvidere af tegningen, at et eksisterende træskur skal flyttes til tilbygningens østgavl. Der foreligger ingen oplysninger om dette træskur. Det fremgår endelig af tegningerne, at tilbygningen udvendigt måler (l x b) 11,70 x 5,988 meter, og at højden til tagryg bliver 5,770 meter regnet fra jordniveau.

Sønderborg kommune har ved brev af 12. marts 2010 videresendt sagen til Fredningsnævnet, fordi tilbygningen skal opføres på det fredede areal øst for Kværs kirke.

I fremsendelsesbrevet har kommunen anført blandt andet, at:

”Kommunen vurderer at tilbygningen ikke tilsidesætter de hensyn, der skal varetages med fredningen og de andre lovgivninger idet tilbygningen vil falde ind i landskabet og ikke hindre ind- og udsynet til og fra kirken...”

I en mail af 20. maj 2010 har kgl. bygningsinspektør Niels Vium, Aarhus, anført om projektet:

”Tak for de fremsendte facadetegninger vedrørende udvidelse af mandskabsbygning øst for Kværs kirke. De var ikke medsendt det projekt jeg har fået fremsendt tidligere.

Facaderne beskriver at tilbygningen er udformet i samme materialer som den eksisterende bygning og at taget på tilbygningen har et symmetrisk saddeltag med teglsten og med samme rygningshøjde so det eksisterende hus. Fordi nybygningen er bredere en den eksisterende bygning får taget på nybygningen en mindre hældning end hældningen på det eksisterende hus.

Af plantegningen fremgår at der opføres en træbygning ved tilbygningens østgavl. Denne træbygning er ikke vist på facadetegningerne.

Efter min vurdering vil 2 lange og smalle vinduer mod syd med fordel kunne erstattes med 4 kvadratiske vinduer placeret med ens afstand mellem vinduerne. Det vil passe

til bygningens stil.

Med de nye oplysninger om tilbygningens udseende kan forslaget anbefales til godkendelse set i relation til kirken og dens omgivelser. Som tidligere nævnt er tilbygningen placeret bag den eksisterende bygning. Den vil derfor ikke kunne ses fra kirkegården og den vil heller ikke ændre på de eksisterende forhold hvad angår indsyn til kirken fra øst og udsynet fra kirkegården mod øst.

Såfremt vinduerne kan ændres som nævnt ovenfor og såfremt man undlader opførelsen af træbygningen kan jeg anbefale at der bliver givet de fornødne godkendelser så bygningen kan opføres.”

I en mail af 20. maj 2010 har kirkegårdskonsulent Preben Skaarup anført supplerende:

”Projektet omfatter en ombygning af det eksisterende graverhus og en tilbygning indrettet som værksted og maskinhus.

Tilbygningens placering som en vinkel på bagsiden - set i forhold til kirken - af den eksisterende bygning er velvalgt.

På det grundlag kan jeg principielt anbefale, at der dispenseres fra fredningen, idet placeringen tilgodeser hensynet til oplevelsen af kirken i landskabet.

Det forekommer uheldigt, at et eksisterende skur påregnes placeret som endnu en tilbygning på gavlen af den nye tilbygning.

Tilbygningens areal forekommer i forvejen ret stort og bør om muligt minimeres under hensyntagen til en analyse af pladsbehovet.

I det mindste bør tilbygningen kunne overflødiggøre skuret.

Det samlede bygningsanlæg fremtræder med enkle facader og materialer svarende til den eksisterende bygning...”

I et brev af 21. maj 2010 har Haderslev Stiftsøvrighed udtalt på baggrund af den kgl. bygningsinspektørs og kirkegårdskonsulentens udtalelser:

”...

I besvarelse af Fredningsnævnets brev af 16. april 2010 sendes hermed yderligere udtalelser fra kirkegårdskonsulent Preben Skaarup og kgl. bygningsinspektør Niels Vium. Det fremgår nu, at konsulenterne kan anbefale den foreslåede ombygning og tilbygning af graverhuset. Kgl. bygningsinspektør peger dog på, at de foreslåede vinduer mod syd kunne erstattes med 4 kvadratiske vinduer placeret med ens afstand mellem vinduerne, hvilket vil passe med bygningens stil.

Begge konsulenter omtaler et træskur, uden at det dog fremgår klart, hvorvidt dette skal nyopføres eller er eksisterende. Der kan derfor ikke tages stilling til dette spørgsmål.

Stiftsøvrigheden kan tilslutte sig konsulenternes bemærkninger og forventer, at spørgsmålet om træskuret kan afklares ved den foreslåede besigtigelse...”

I et udateret brev, modtaget i Fredningsnævnet den 25. maj 2010, har Kværs Menighedsråd anført blandt andet:

” ...

Kværs menighedsråd har fra Arbejdstilsynet et påbud om etablering af passende velfærdsforanstaltninger ved kirken. Dette påbud skal være efterkommet 01.09.2010

Påbudet om etablering af velfærdsforanstaltninger, som omhandler bade- og omklædningsfaciliteter samt frokost- og pausefaciliteter adskilt fra kontorfaciliteter, planlægges imødekommet i den eksisterende graverbygning, hvor der i dag er kontor og værksted.

Derved bliver der behov for at opføre en tilbygning på ca. 60 m² bagved graverbygningen, der skal anvendes til værksted og maskinrum, som delvist var indeholdt i den eksisterende bygning.

På området, hvor tilbygningen ønskes placeret, er der i forvejen en tilbygning opført i træ med fast tag, som anvendes i til redskaber og værkstøj.

Efter vores skøn falder tilbygningen godt og naturligt ind til den eksisterende graver/værkstedsbygning, hvor facader og tagkonstruktion udføres i samme materiale.

På grund af påbudet fra Arbejdstilsynet og dermed fristen for imødekommelse af påbudet, er renoveringen af de indvendige rum i den eksisterende bygning påbegyndt. Denne renovering har ingen betydning for facaden eller for den ansøgte dispensation for udvidelsen...”

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet har behandlet sagen på nævnets møde den 28. maj 2010, hvor nævnet har besigtiget Kværs kirke.

I mødet deltog for Kværs sogns menighedsråd menighedsrådsformand Lilian Jensen, menighedsrådsmedlem Inge Bollmann og kirkegårdsleder Hans Nikolaj Lorentzen, for Sønderborg Provsti formanden for provstiudvalget Ole Schelde og provst Anne Margrethe Hvass, for Haderslev Stiftsøvrighed stiftsfuldmægtig Margrethe Wind, for Miljøcenter Ribe naturgeograf Jørgen Clausen, for Sønderborg Kommune, byggesagsbehandler Anders Billesbølle og for APOS bygmester Jakob Petersen.

Fredningsnævnets formand oplyste under besigtigelsen, at Fredningsnævnet har modtaget en ansøgning fra APOS på vegne Kværs menighedsråd, fremsendt af Sønderborg Kommune, om dispensation til at udvide den eksisterende graverbygning øst for Kværs kirke med en tilbygning på ca. 60 m², der skal anvendes til værksted og maskinrum for kirkens graver. Ansøgningen vedrører ejendommen matr. nr. 90 Kværs by, Kværs, der er omfattet af en kirkeomgivelsesfredning, tinglyst den 23. august 1954 på blandt andet arealerne nord og øst for Kværs kirke. Det fremgår af fredningsdeklarationen blandt andet, at de fredede arealer ikke må bebygges for at sikre den frie beliggenhed af Kværs kirke.

Menighedsrådsformand Lilian Jensen oplyste under besigtigelsen, at Arbejdstilsynet har meddelt menighedsrådet påbud om at etablere bade- og omklædningsfaciliteter samt frokost- og pausefaciliteter til kirkens graver; påbuddet skal være efterkommet inden den 1. september 2010. Menighedsrådet har i samråd med APOS udarbejdet et projekt, hvorefter der skal indrettes et bade- og omklædningsrum samt et frokost- og pauserum i værkstedet i den eksisterende graverbygning og adskilt fra kontoret. Ændringen af bygningen nødvendiggør, at der opføres en bygning, som graveren kan anvende som værksted og maskinrum. APOS har herefter udarbejdet et projekt til en tilbygning, der skal opføres vinkelret på graverbygningen og orienteret øst-vest, og således at der i vinklen mellem den eksisterende graverbygning og tilbygningen er et nordvendt gårdrum. I forbindelse med opførelsen af tilbygningen skal den eksisterende materialegård sløjfes, og træskuret på østsiden af graverbygningen fjernes og ikke genopføres. Tilbygningen skal opføres i samme stil som den eksisterende graverbygning med hvide, vandskurede ydervægge og rødt tegtag.

Stiftsfuldmægtig Margrethe Wind påpegede under besigtigelsen, at den kgl. bygningsinspektør har foreslået, at de 2 vinduer i tilbygningens sydfacade erstattes med 4 kvadratiske vinduer placeret med ens afstand mellem vinduerne, hvilket vil passe med bygningens stil.

Der var efter drøftelse under besigtigelsen enighed om, at der ikke skal være vinduer i tilbygningens sydfacade.

Menighedsrådsformand Lilian Jensen oplyste under besigtigelsen, at der er behov for en materialegård og foreslog efter drøftelse, at materialegården etableres øst for tilbygningen, og at der etableres et hegn omkring materialegården.

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddele dispensation fra en fredningsbestemmelse, såfremt det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Det er formålet med fredningen af arealerne omkring Kværs kirke at sikre den frie beliggenhed af Kværs kirke og kirkegård. Fredningsbestemmelserne indeholder derfor forbud mod bebyggelse og beplantning af de kirkenære arealer samt forbud mod at anbringe eller opsætte skure, boder, garager og andre skønhedsforstyrrende genstande eller i øvrigt at anbringe noget på de fredede arealer, der kan virke skæmmende eller hindrende for udsigten til eller fra kirken.

Fredningsnævnet for Sønderjyllands amts sydlige fredningskreds meddelte den 12. juli 1987 Kværs menighedsråd dispensation til at opføre en 55 m² stor graverbygning uden for og parallelt med kirkediget øst for kirken.

Ifølge det nu foreliggende projekt til udvidelse af graverbygningen skal tilbygningen opføres på østsiden af og vinkelret på graverbygningen, således at udsigten til og fra kirken kun i begrænset omfang forringes i forhold til den aktuelle situation på stedet.

Under disse omstændigheder og henset til, at graverbygningen udelukkende skal anvendes til aktiviteter, der relaterer sig til brugen af kirken og kirkegården, samt at en anden placering vil være uhensigtsmæssig, fordi der allerede er opført en graverbygning på arealet øst for kirken, vurderer Fredningsnævnet, at det ikke strider med formålet med fredningen at meddele Kværs sogns menighedsråd dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at gennemføre byggeriet i overensstemmelse med de tegninger, som er forelagt Fredningsnævnet og på vilkår,

at tilbygningen opføres som vist på situationsplanen, der er vedhæftet denne afgørelse,

at tilbygningen opføres i teglsten, der vandskures hvide, at taget lægges af røde vingeteglsten, og at der ikke etableres vinduer i tilbygningens sydfacade,

at der ikke opsættes standere med belysning andre steder end i gådrummet i vinklen mellem de 2 bygningskroppe,

at materialegården etableres øst for graverbygningen,

at materialegården afskærmes af et hegn, malet i en afdæmpet farve og sløres af en beplantning for at dæmpe det visuelle indtryk af materialegården,

at oplaget af planterester, sand- og grusbunker mv., der ligger på engen øst for kirkediget, fjernes senest ved ibrugtagningen af den nye tilbygning til graverbygningen,

at skuret, der er opført på østsiden af graverbygningen, fjernes og ikke genopføres,

og

at jordaffald samt byggerester fjernes fra kirkens omgivelser senest ved tilbygningens ibrugtagning.

Klagevejledning:

Denne afgørelse kan senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt de pågældende, indbringes for Naturklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København N, af Kværs Menighedsråd, Sønderborg Kommune, Skov- og Naturstyrelsen, Sønderjylland, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite, Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening samt andre, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indsendes til fredningsnævnet, der videresender sagen til Naturklagenævnet.

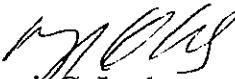
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må nævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og stadfæstet af Naturklagenævnet.

Denne dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år.
Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgeren rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Sydjylland, Sydlig del,
Esbjerg, den 21. juni 2010

Margit Ø. Laub
formand

Denne afgørelse med bilag er sendt til:

Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe.

By - og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København.

Sønderborg Kommune, Naturgruppen, Rådhusstorvet 10, 6400 Sønderborg.

Sønderborg kommune, Teknik & Miljø, Rådhusstorvet 10, 6400 Sønderborg.

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite v/ Andreas Andersen, Midtkobbel 73, 6400 Sønderborg.

Friluftsrådet, Scaniagade 13, 2450 København SV.

Friluftsrådet c/o amtsformand Mogens E. Thomsen, Varnæsvej 127, Hostrupskov, 6200 Aabenraa.

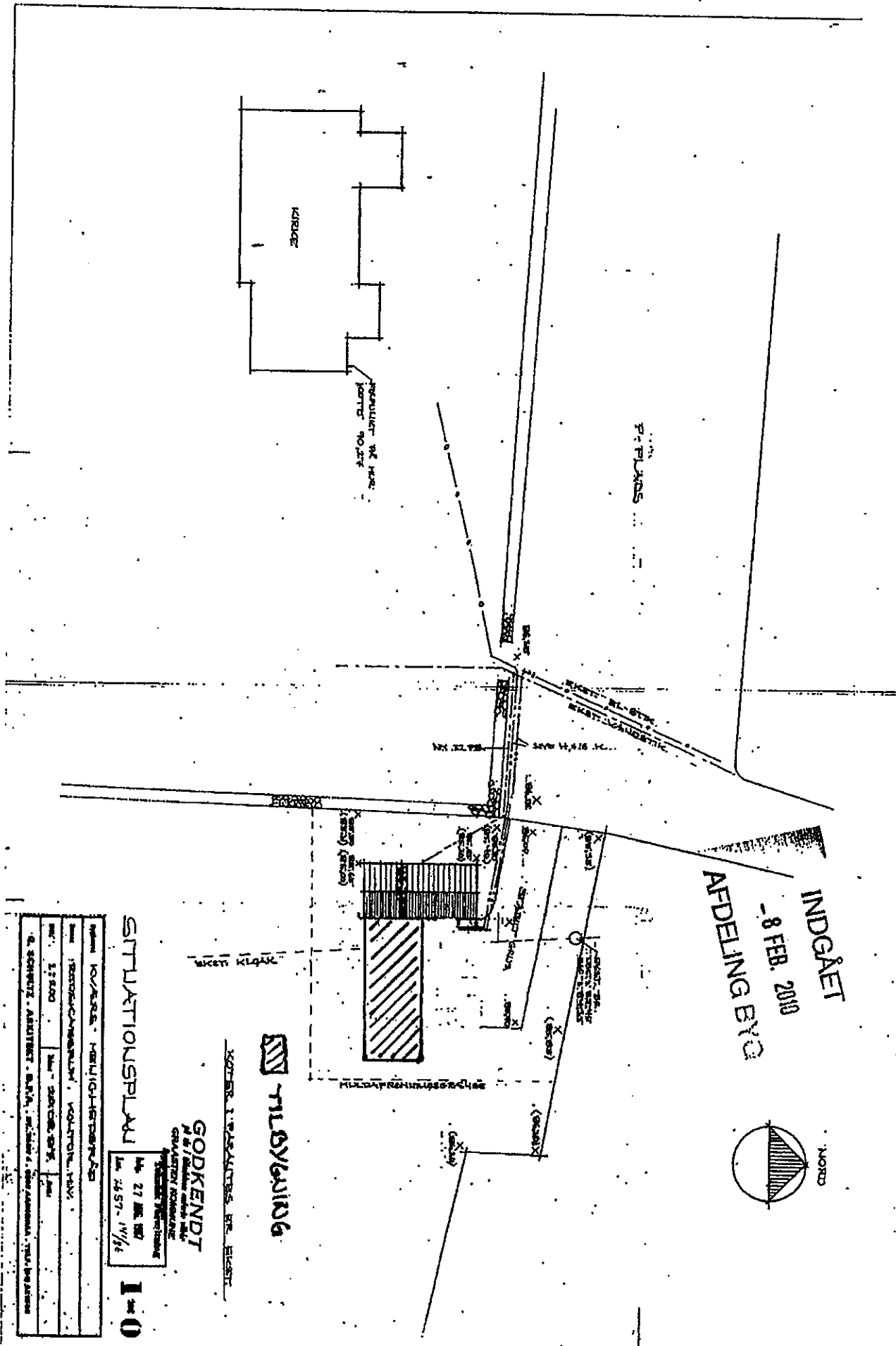
Dansk Ornitologisk Forening v/ Gert Fahlberg, Sottrupskov 10, 6400 Sønderborg.

Apos, Plantagevej 2, 6300 Gråsten.

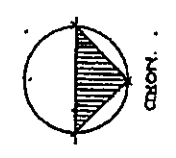
Haderslev Stiftsøvrighed, Ribe Landevej 35-37, 6100 Haderslev.

Kværs sogns menighedsråd v/formanden, Kirketoft 10, Kværs, 6300 Gråsten

Sønderborg Provsti, Skovsholm 1, Hørup, 6470 Sydals

INDGÅET
- 8 FEB. 2010
AFDELING BYG

TILBYGGING

SITUATIONSPLÅN

GODKENDT
27. JUN 2007
1:0

SITUATIONSPÅN	
PROJEKTANT	BYGGFIRMA
BYGGNUMMER	BYGGNAVN
BYGGÅR	BYGGTYPE
BYGGLEDEL	BYGGLEDEL
BYGGLEDEL	BYGGLEDEL
BYGGLEDEL	BYGGLEDEL
BYGGLEDEL	BYGGLEDEL

Fredningsnævnet for Syddjylland Sydlig del

Dokken 1
6700 Esbjerg
Tlf.nr.: 9968 8800
E-mail: syddjyllandsyd@fredningsnaevn.dk

7. november 2024
FN SJS 73/2024

FN SJS 73/2024: Ansøgning om dispensation til etablering af ladestander inden for fredningen af Kværs Kirkes omgivelser

Fredningsnævnet har den 25. september 2024 modtaget en ansøgning fra Haderslev Stift på vegne af Kværs Sogns Menighedsråd om dispensation til etablering af en ladestander på parkeringspladsen ved Kværs Kirke – nærmere bestemt på matr.nr. 90, Kværs Ejerlav, Kværs, beliggende Kirketoft 10, Kværs 6300 Gråsten – inden for fredningen af Kværs Kirkes omgivelser.

Fredningsnævnets formand har i medfør af bekendtgørelse om forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5, besluttet at meddele dispensation til det ansøgte i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, som anført i afsnittet ”Fredningsnævnets afgørelse”.

Sagens oplysninger

Baggrunden for ansøgningen skal findes i reglerne i bekendtgørelse nr. 181 af 5. marts 2020 om forberedelse til og etablering af ladestander i forbindelse med bygninger (ladestanderbekendtgørelsen), som stiller krav om, at der senest den 1. januar 2025 skal være etableret en ladestander i tilknytning til kirkens parkeringsplads. Kirkediget vil ikke blive påvirket i forbindelse med etableringen. Det er ikke oplyst, om der vil skulle fældes træer eller fjernes anden vegetation i forbindelse med projektet.

Både Haderslev Stift og Den Kgl. Bygningsinspektør har godkendt det ansøgte.

Der er ansøgt om dispensation for perioden fra den 1. januar 2025 til den 31. december 2034.

På billederne nedenfor fremgår den ønskede placering samt de nærmere specifikationer på ladestanderen (det fredede areal ses skraveret med blå på oversigtskortet).

Signaturforklaring

- 2009 Fredede områder
- Ladestanderbås
- Ladestandere

Note:
1x 11 kW ladestander

Projekt:
Haderslev Stift - Udbud af ladestandere

Adresse: Kirketoften 10
Provsti: Sønderborg

Kværs

Projektnummer

22003550

Indeholder

1:000

Side

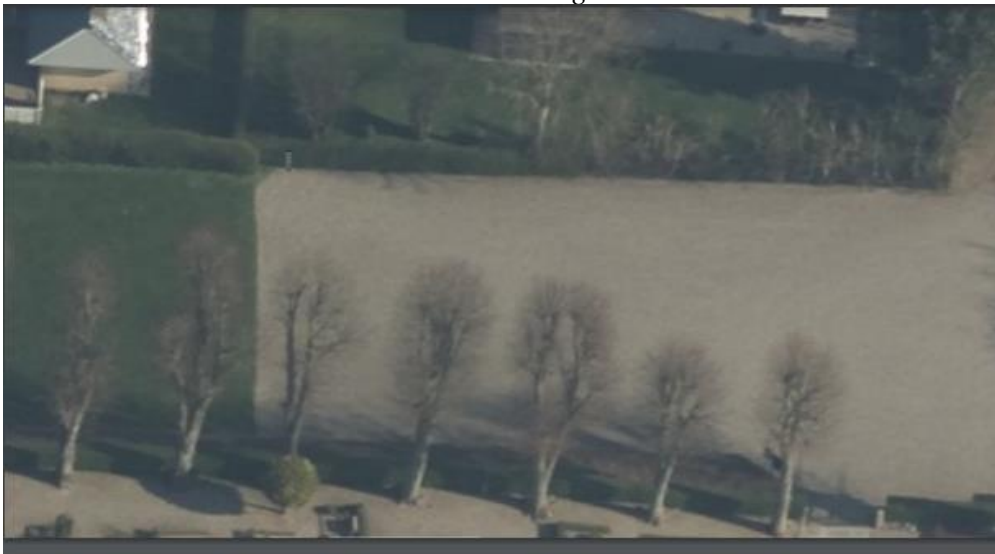
1

Dato	Arkiveret	Projekt	Region	Kategori	Ladestand	Sign nr
13.06.2023	08/26	8627	8627	12/26	1/26	

WSP Danmark A/S
Sønderhøj 6 DK - 8260 Viby J

Tlf: 87 38 61 66

Visualisering

Specifikationer på ladestanderen

EDRI DK Infrastructure – Ladestandere

22 kW ladestandere - Garo LS4 22 kW: Fristående AC ladestander med 2 separate udtag

Den fritstående ladestander med 2 separate udtag, GARO LS4, er en pålidelig og effektiv opladningsløsning. Med sit holdbare aluminiums chassis og kraftfulde udtag er den dimensioneret til at kunne klare hård brug. Sikkerhed er en prioritet, og derfor er ladestanderen udstyret med en indbygget sikringsgruppe og RCD (residual current device), der beskytter mod strømvigt og sikrer, at opladningen foregår sikkert og pålideligt.

En af fordelene ved denne ladestander, er dens nemme og omkostningseffektive udvidelsesmuligheder. Der kan let tilføjes flere ladestandere til lokationen for fremtidig udvidelse. Ladestanderen leveres uden fastmonteret TYPE2 ladekabel. Dette giver fleksibilitet til, at tilpasse opladningen til forskellige køretøjer.

Ladestanderen og betalingssystemet er fysisk udformet således, at personer med nedsat funktionsevne, herunder kørestolsbrugere, egenhændigt kan anvende ladestanderen.

Ladestanderen leveres i neutrale farver, som fremstår som en integreret del af det omkringliggende miljø.

Til højre ses en standardmodel i aluminiumsfarve, hvor E.ON Drives logo fremgår.

- Aluminiums chassis med kraftige udtag – dimensioneret til hård brug og dermed en yderst robust ladeløsning.
- Laderen kan levere en udgangseffekt på 22 kW, fordelt med minimum 11 kW på hvert af de to ladeudtag.
- men med alle 22 kW til det ene udtag, når kun det ene tages i brug.
- Indbygget sikringsgruppe og RCD
- Nem udvidelse af lokationen og er dermed fremtidsikret.
- Uden fastmonteret TYPE2 ladekabel
- Vægt: 24,5 kg
- Bredder: 375 mm Dybde: 208 mm Højde: 1.400
- Dioder under topdæksel der indikerer ladestatus - Grøn: Ledig, Blå: i brug, Rød: Fejl
- Hvidt nedadrettet lys der oplyser instruktioner. Lyset, oplever vi, mindsker påkørsler
- Kabel sættes i på 1100mm og RFID læser er på 1200 mm

Der hviler en såkaldt Exner-fredning på den omhandlede matrikel. Formålet med fredningen er at sikre den frie beliggenhed af Kværs Kirke og den tilhørende kirkegård. Fredningen har følgende indhold:

”Arealerne må ikke bebygges eller beplantes med udsigtsødelæggende beplantning, ligesom der heller ikke på arealerne må anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster, benzinstandere og lignende eller opsættes skure, udsalgssteder, boder, garager, hønsehuse, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande, eller i øvrigt anbringes eller foretages noget, der kan virke skæmmende eller hindrende for udsigten til eller fra kirken.”

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag.

Ved brev af 16. oktober 2024 har fredningsnævnet anmodet Sønderborg Kommune, Miljøstyrelsen, Slots- og Kulturstyrelsen, Museum Sønderjylland, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Sønderborg Provsti, Haderslev Stift og Kværs Sogns Menighedsråd om bemærkninger til ansøgningen med høringsfrist til den 31. oktober 2024.

Museum Sønderjylland har i den forbindelse anført følgende:

”Museum Sønderjylland anerkender naturligvis, at opstilling af ladestandere på kirker- nes parkeringspladser ikke alene er et legitimt formål, men ligefrem et lovbefalet, og der er derfor klar hjemmel til at dispensere.

Museet har den ene bemærkning, at bilaget vedrørende placering ikke er 100% entydigt. Jeg går ud fra, at det skal tolkes sådan, at man ansøger om den placering, der er markeret med rød prik, mens diverse sorte tuschstreger markerer et andet placeringsforslag, som er opgivet igen. Hvis denne tolkning er rigtig, så ladestanderen placeres, hvor den røde prik er, kan museet tilslutte sig placeringen.”

Sønderborg Kommune har anført følgende:

”Sønderborg Kommune har den 16. oktober 2024 modtaget et brev fra Fredningsnævnet, hvor kommunen er blevet bedt om at komme med bemærkninger til sag FN SJS 73/2024.

Ladestanderen ønskes placeret i det nordvestlige hjørne af kirkens parkeringsplads. Kirken er omgivet af boligbebyggelse på tre sider, og placeringen ligger uafhængigt af de bærende indsigtslinjer til Kværs Kirke, som vist med rødt på kortbilaget herunder. Således vurderes standen at have en underordnet, visuel påvirkning af de kirkenære omgivelser.

Sagen har været på kommunens interne screeningsmøde, hvor afdelingerne i den tekniske forvaltning har set på, hvilke tilladelser projektet kræver eller, om der er særlige opmærksomhedspunkter til ansøgningen. I den forbindelse har bemærker kommunens miljøafdeling, at standen om muligt bør placeres længere væk fra boligskel, da såvel stander som tilkøbt bil kan give anledning til støjgener for naboejendommen.”

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Det fremgår videre af stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde (Natura 2000), hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper eller levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.

Det fremgår desuden af stk. 3, at medmindre betingelserne i § 65, stk. 3, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller 2) ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier (såkaldte bilag IV-arter).

Formålet med fredningen er at sikre den frie beliggenhed af Kværs Kirke og den tilhørende kirkegård. Fredningsnævnet finder ikke, at det ansøgte i nævneværdig grad vil være til hinder herfor.

Fredningsnævnet finder heller ikke, at det ansøgte – som følge af den ønskede placering på en i forvejen etableret parkeringsplads sammenholdt med ladestanderens relativt neutrale udseende og begrænsede omfang i øvrigt – vil fremstå skønhedsforstyrrende i en sådan grad, at der bør meddeles

afslag. Fredningsnævnet har i den forbindelse også tillagt det vægt, at det ved lov er besluttet, at der skal etableres en ladestander i tilknytning til kirkens parkeringsplads.

På denne baggrund, og idet det ansøgte heller ikke kan antages at ville påvirke beskyttede Natura 2000-områder og bilag IV-arter negativt, meddeler fredningsnævnet dispensation til det ansøgte, dog på følgende vilkår:

- at der ikke i forbindelse med etableringen af det ansøgte skal fældes træer eller fjernes anden vegetation.

Den meddelte dispensation udløber den 31. december 2034.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og

Fødevarerklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevarerklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevarerklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fredningsnævnet for Sydjylland, Sydlig del
Esbjerg den 7. november 2024

Henrik Tosti
formand

Denne afgørelse er sendt til:

Sønderborg Kommune, post@sonderborg.dk, by-landskab@sonderborg.dk

Miljøstyrelsen, mst@mst.dk

Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk

Museum Sønderjylland, planer@msj.dk

Danmarks Naturfredningsforening/København, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening/Sønderborg, soenderborg@dn.dk

Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, finn.borchsenius@sm.au.dk

Dansk Ornitologisk Forening, soenderborg@dof.dk, gert.fahlberg@bbsyd.dk

Friluftsrådet Sønderborg, birger.soenderjylland@friluftsraadet.dk

Sønderborg Provsti, soenderborg.provsti@km.dk

Haderslev Stift, kmhad@km.dk

Kværs Sogns Menighedsråd, 9028@sogn.dk